

HABERLER / NEWS

ÜNAK Veri Tabanları

Demeğimiz 1991 yılında kurulduğundan bu yana; üniversite ve araştırma kütüphanelerinin, dokümantasyon ve enfomasyon merkezlerinin ve özel kütüphanelerin, günümüzde hızla değişen ve gelişen teknolojiye bağlı olarak ortaya çıkan sorunlarını incelemek; diğer ülkelerdeki benzer sorun ve çözümlerle karşılaştırmalar yapmak; bu bilgi merkezlerinde çalışan personelin çeşitli sorunlarını irdellemek ve çözüm aramak; yeni teknolojinin uygulanması konusunda faaliyetlerde bulunmak; kısaca bu bilgi merkezlerinin çağdaş kütüphanecilik anlayışına ve işlevlerine uygun olabilmesi için birçok etkinlik düzenlemiş ve bu alanda çok ciddi çalışmalar yapmıştır ve yapmaya da devam etmektedir.

Bu amaçla oluşturulan ve aşağıda özetlenen veri tabanları <http://kaynak.unak.org.tr> adresinden erişime açılmıştır:

- ◇ ÜNAK Bildiriler Veri Tabanı; şimdiye kadar ÜNAK tarafından düzenlenen toplantı, seminer vb. etkinliklerde sunulan bildirilere tam metin erişim sağlanması için oluşturulmuştur.
- ◇ Türkçe-İngilizce Konu Başlıkları Listesi; örnek olarak bazı üniversite ve araştırma kütüphanelerimizde kullanılan konu başlıklarının, Türkçe ve İngilizce karşılıklarını vererek bu alanda standartlaşmayı sağlamak üzere oluşturulmuştur.
- ◇ Kütüphanecilik Terimleri Sözlüğü; alanımızla ilgili terminolojinin geliştirilmesi amacı ile Türkçe-İngilizce olarak hazırlanmıştır.

“Bilgi Hizmetleri ve Bilgi Merkezlerinde Standartlar” Eğitim Semineri

ÜNAK, bilgi hizmetleri alanında bilgi profesyonellerinin mesleki gelişmelerini sağlamak amacı ile Lefkoşa’da 12-13 Ocak 2009 tarihleri arasında KKTC Milli Kütüphanesi ile ortak bir eğitim etkinliği gerçekleştirmiştir. “Bilgi Hizmetleri ve Bilgi Merkezlerinde Standartlar” adıyla yapılan bu eğitim semineri, Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Sacit Arslantekin tarafından verilmiştir. ÜNAK Yönetim Kurulundan Mehmet Boz ve İlhan Akçal da bu seminerde yer almıştır.

Ulusal Akademik Yayıncılık 2008

Türkiye’de süreli yayıncılık alanındaki araştırmacı, editör, yayıncı ve kullanıcıları bir araya getirerek, bilimsel dergilerin etkinliğinin artırılması, uluslararası alanlarda tanınması, yayıncılıktan veri tabanına kadar olan süreçte karşılaşılan sorunların dile getirilmesini ve çözümler üretilmesini sağlamak amacıyla 21-22 Kasım 2008 tarihlerinde “Ulusal Akademik Yayıncılık 2008” toplantısı Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampus Kongre Merkezi’nde ULAKBİM Ulusal Veri Tabanları Kurulları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda Doç. Dr. Orhan Yılmaz ve Aytaç Yıldızeli tarafından “Türk Tıp Dizini” adıyla bir bildiri sunulmuştur.

INET-TR'08

23-28 Aralık 2008 tarihinde gerçekleştirilen INET-TR'08 konferansında, Demeğimiz adına oturma organizasyonu yapılmıştır. ÜNAK adına Başkanlığını Prof. Dr. Berin Yurdadoğ'un yaptığı "Özgür-lükler ve Yasaklar" oturumunda Prof. Dr. Yaşar Tonta, H. R. Darvish ve E. A. Bulut tarafından sunulan bildiriler ile konuya dikkat çekilmiştir. Dinleyiciler tarafından yoğun bir katılımı gerçekleşen bu oturum dışında, ÜNAK Başkanı Aytaç Yıldızeli, "Türkiye Deneyimleri" adlı başka bir oturumu da yönetmiştir.

Akademik Bilişim 2009

Üniversitelerde bilgi teknolojileri konusunda ilgili grupları bir araya getirerek, bilgi teknolojileri altyapısı, kullanımı, eğitimi ve üretimini tüm boyutlarıyla tanıtmak, tartışmak, tecrübeleri paylaşmak ve ortak politika oluşturmak amaçlarıyla ulusal düzeyde yapılan Akademik Bilişim 2009 Konferansı, bu yıl 11-13 Şubat 2009 tarihleri arasında Şanlıurfa Harran Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantıda bilimsel çalışmalar sunulmuş ve bunun yanı sıra bilgi teknolojileri kongre ve fuarı kapsamında kamu, sağlık, eğitim, turizm, iletişim, mühendislik ve sanayi alanlarındaki bilgi teknolojilerine dayalı uygulamalara yönelik etkinlikler düzenlenmiştir.

Konferansta Prof. Dr. Yaşar Tonta, "Web 2.0 ve Library 2.0: Dijital Yeriler İçin Bilgi Hizmetleri"; Prof. Dr. Doğan Atılğan "Bilgi Erişimde Yeni Bir Yüz: DTCF Yazmalarına İnternet Üzerinden Erişim"; Hüseyin Odabaş "Bilgi Kaynaklarının İşletiminde Elektronik Doküman Yönetimi ve Elektronik Belge Yönetimi Sistemlerinin Rolü"; Dr. Hatice Kübra Bahşıoğlu ve ÜNAK Başkanı Aytaç Yıldızeli "Bilimsel İletişimde Açık Erişim

Yaklaşımı ve Türk Üniversitelerinde Durum" ve Sami Çukadar "7/24 Kullanıcı Eğitimi: Online Tutorial" başlıklı sunumlar gerçekleştirmişlerdir.

Bibliyometri ve Bilimsel Araştırmaların Değerlendirmesi Çalıştayı

Bibliyometrik uygulamalara yönelik bilim politikasında deneyim ve güncel gelişmelerin tartışılmasını sağlamak amacıyla 13 Mart 2009 tarihinde Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kongre Kültür Merkezi'nde "Bibliyometri ve Bilimsel Araştırmaların Değerlendirmesi" adında bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara Humboldt Bursiyerleri Demeği ve Anadolu DAAD Bursiyerleri Demeği tarafından düzenlenen bu çalıştaya bibliyometri alanında uzman Wolfgang Glänzel "*History of Bibliometrics and its present day tasks in research evaluation*", Koenraad Debackere ise "*Indicator development for academic policy and funding decisions: A critical overview*" başlıklı sunumlarıyla katılmışlardır.

3. Ankara Kitap Fuarı

Türk Kütüphaneciler Demeği ile Eylül Fuarcılık tarafından organize edilen 3. Ankara Kitap Fuarı 20-28 Mart 2009 tarihleri arasında Ankara Atatürk Kültür Merkezi Fuar alanında açılmıştır. Fuar kapsamında katılımcı kuruluşlar tarafından organize edilen imza, söyleşi, panel ve konferans gibi etkinlikler gerçekleştirilmiştir. En iyi roman yazarı dalında Nazlı Eray, en iyi şair dalında Atıl Behramoğlu, en iyi hikâye yazarı dalında Mustafa Kutlu, en iyi çocuk kitapları yazarı dalında Fatih Erdoğan, en iyi yayınevi dalında ise Cumhuriyet Yayınları ödüle layık görülmüştür.

45.Kütüphane Haftası

45. Kütüphane Haftası "Bilginin Yazgısı: Sanal Dünyaya Yolculuk" teması ile 31 Mart - 5 Nisan 2009 tarihleri arasında yapılmıştır. Hafta süresince "Kütüphanelerde Siyasi Yansımalar"; "Kütüphaneler: Sanal mı?, Gerçek mi?"; "Osmanlı'dan Günümüze Türk Dergiciliği (1849-2009)"; "Bilgi Politikaları: Dünya'da ve Türkiye'de Durum" ve "Bilgiyle Gelen Başarı" başlıklı paneller ile "Bilgi Okuryazarlığı" ve "TO-KAT (Türkiye Toplu Kataloğu)" adlı sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Hafta boyunca farklı mekânlarda söyleşiler, konferanslar, kütüphane tanıtımları, konserler ve tiyatro etkinlikleri yapılmıştır. Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezinde ise iki oturumdan oluşan "Resmi Arşivler ve Türkiye'de Resmi Arşivlerin Durumu" ve "Özel Kurum Arşivleri ve Türkiye'de Özel Kurum Arşivlerinin Durumu" adlı bir panel düzenlenmiştir.

Ankara Üniversitesi Online Yayınevi

Ankara Üniversitesi, Türkçe içeriğin yetersizliği ve erişim konusunda sıkıntılar yaşanması nedeniyle Türkçe içeriğe ulusal destek sağlamak ve üniversitenin bilimsel potansiyelini tüm araştırmacıların hizmete sunmak amacıyla üniversitede üretilen bilimsel çalışmalara İnternet üzerinden erişim olanağı sunmuştur.

Bu kapsamda, Ankara Üniversitesi tarafından yayınlanan 34 bilimsel dergiden 33'üne ilk sayısından günümüze tam metin olarak erişilebilmektedir. Ayrıca telifi üniversiteye ait ve fakülteler tarafından yayınlanan 284 kitap ve 4 bülten (Mart sonu itibarıyla) tam metin olarak hizmete sunulmuştur. Dergi ve kitapların taranarak sisteme eklenmesine devam edilmektedir. Ankara Üniversitesi

Online Yayınevi'ne <http://onlineyayinevi.ankara.edu.tr> adresinden erişilebilir.

TÜBİTAK Kitaplığı Projesi

Toplumumuzda bilime yönelik olumlu bir yargı oluşturarak, öncü bireylerin yetişeceği bir bilgi toplumunun oluşmasına destek olmak amacıyla, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) popüler bilim yayınlarını ülke çapında ücretsiz olarak dağıtacağı bir bağış projesi başlattı.

Sosyal sorumluluk anlayışı çerçevesinde yerel yönetimlerin katkılarıyla gerçekleştirilen bu projeye, 81 ildeki il, ilçe ve kasaba halk kütüphaneleriyle Türkiye genelinde 593 yatılı ilköğretim bölge okuluna, TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları'ndan oluşan birer kütüphane kuruluyor. Her kütüphaneye ortalama 500 kitap ve derginin gönderileceği ilk toplu bağışın ardından, kurumun yayımlayacağı bütün kitap ve dergiler bu kütüphanelere gönderilmeye devam edecek. İlk aşamasında 593 yatılı ilköğretim bölge okulunda eğitim gören 265.000 öğrenciye ulaşacak olan kampanya kapsamında altyapısı hazır olan okul kütüphanelerine TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları bağışlanacak.

Projeye yalnızca yatılı ilköğretim bölge okullarında okuyan öğrenciler değil, tüm Türkiye TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları ile buluşturuluyor. Türkiye genelindeki 1158 halk kütüphanesine de ulaşılacak olan projeye her kütüphaneye aynı şekilde ortalama 500 adet TÜBİTAK Popüler Bilim Yayını bağışlanarak bilime ve bilim okuryazarlığına ilişkin farkındalığın toplumun tüm kesimlerinde yaratılması ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

İbrahim Müteferrika'nın 16 Kitabı Rusya Devlet Kütüphanesi'nde...

Osmanlı İmparatorluğu döneminde ilk matbaayı kuran İbrahim Müteferrika'nın bastığı ilk 17 kitabın 16'sı Rusya Devlet Kütüphanesinde ortaya çıktı.

Kütüphane Müdürü Mariya Milayeva, Rusya Devlet Kütüphanesinde 210 dilde 900.000'den fazla kitap bulunduğunu belirterek, "Kütüphanenin Türkiye bölümünde 30 binden fazla kitap bulunmakta. Bunların arasında en önemlisi hepimizin gurur duyduğu İbrahim Müteferrika'ya ait olan kitap hazinesidir" dedi.

Milayeva, Osmanlı İmparatorluğu'nda Müteferrika tarafından basılan ilk 17 kitaptan 16'sının kütüphanelerinde olduğunu ifade ederek, "19. Yüzyılın başında Rusya'nın Ankara Büyükelçiliği'ne hediye edilen bu kitaplar daha sonra Rusya Dışişleri Bakanlığı tarafından kütüphanemize bağışlandı. Kitapların hepsi orijinal halinde ve müzelerden farklı olarak okumayı arzu eden herkes bu kitapları kütüphanemizde görebilirler" diye konuştu.

Sergideki değerli kitaplar arasında İstanbul'da İbrahim Müteferrika'nın matbaasında 1729 yılında basılmış ve Osmanlı'da ilk kitap sayılan "Tercümat üs-silah il Cevheri, Vankulu Lugati" ve El-Sudi'nin el yazısından 1730 yılında basılan "Tarih-i Hindi Garbi el-müsemma be Hadisi" (Doğu Hindistan Tarihi) adlı orijinal eserlerin bulunduğu dikkat çekti.

Moskova'daki sergide Müteferrika'nın eserlerinin yanı sıra eski Uygur dilinde yazılan ve Yusuf Has Hacib tarafından basılan "Kutadgu Bilig", Mahmut Kaşgar'ın "Divân-ı Lügatî't-Türk adlı kitapları ile Türkiye Devlet Arşivi Osmanlı Bölümü'nün yayımladığı

el yazıları, 1853-1856 yıllarındaki Kırım Savaşında çıkan belgeler, Birinci Dünya Savaşı sırasındaki "Boğaziçi operasyonu" ile ilgili belgeler, Türk sultanlarının fermanları ve uluslararası anlaşmalarının örneklerinin de orijinallerinin yer aldığı görüldü.

Kitabınızı "cebinizde" taşıyın

"Fotoğraf, şarkı, video, harita taşıdığınızı cep telefonlarınızda kitaplara da yer açın" sloganıyla Google, kişisel bilgisayarlarda kullanılması için tarayıp hazırladığı 1,5 milyon e-kitaba artık yeni nesil cep telefonlarından da ulaşılabilineceğini açıkladı.

Google'ın hazırladığı e-kitapların çoğu, eski oldukları için telif hakları kalkmış, artık kamu malı sayılmaktadır. Kitapçıda gördüğünüz güncel kitapları Google e-kütüphanesinde bulma şansınız pek olmasa da ücret ödmeden ulaşılabilen e-kitap sayısının çok artmış olması sevindirici bir gelişmedir.

E-kitap yarışındaki bir başka şirket de Amazon'dur. Amazon kablosuz e-kitap okuma aygıtı Kindle için hazırladığı e-kitaplarını yeni nesil cep telefonlarıyla ulaşılabilir şekilde düzenleyeceğini açıkladı; haber Google'ın açıklamasıyla aynı gün gelmiştir.

İnternet'ten satış sitelerinin ilki ve en büyüklerinden biri olan Amazon, bilgisayarlarımıza 1995'te "merhaba" demişti. Şirket Kasım 2007'de Kindle'i ABD'de satışa sundu. Aygıt kitaplara Vispernet adlı bir ağ üzerinden ulaşıyor ve 230.000 kitaplık bir kütüphaneden seçim yapma olanağı sunuyor. Bu ağ şimdilik yalnızca ABD'de çalışıyor, ancak İngiltere başta olmak üzere Avrupa'ya da bu hizmeti taşımak isteyen şirket çalışmalarını sürdürüyor.

Amazon'un kütüphanesi Google'a göre küçük olmasına rağmen daha güncel kitaplardan oluşuyor ve kitapları ücretini ödeyerek kendi Kindle'ınıza indirebiliyorsunuz.

Konunun takipçileri, cep telefonlarının henüz e-kitap okumak için tasarlanan ürünlerin yerini alabilecek düzeyde olmadığını söylüyorlar.

E-kitap okuyucuları için özel tasarlanan bu ürünlerin ekranları gerçek kitap boyutlarına yakın, kullandıkları teknoloji gözü daha az yormak için arka planı ışıklandırmadan okuma olanağı sunuyor ve pil ömürleri de cep telefonlarınınkinden çok daha fazla.

Kişisel bilgisayarlarımızdan ulaştığımız e-kitaplarla yeni nesil cep telefonları için düzenlenenler arasında bazı farklar var. Kişisel bilgisayarlar için hazırlananlar taranmış sayfa görüntülerinden oluşurken cep telefonları için hazırlananlar yalnızca metinden oluşuyor ve kablosuz ağ üzerinden hızlı bir biçimde indirilebiliyor.

Microsoft, Ansiklopedisini Kapatıyor!

Microsoft'un 90'lı yıllarda önce bir yazılım olarak pazara sunduğu, sonra da İnternet üzerinden kullanıma açtığı, hatta Microsoft Messenger üzerinden sorulara cevap verebilen bir sanal karakter ile daha erişilebilir hale getirdiği ansiklopedisi Encarta'yı kapatacağını duyurdu.

2008 yılı itibarı ile veri tabanında 62 bin madde bulunan, sayısız illüstrasyon, fotoğraf, müzik klibi, video ve interaktif içerik ile servis veren Encarta, zengin içeriğine rağmen İnternet üzerinde

ücretsiz olarak sunulan Wikipedia gibi danışma servisleri karşısında beklenen ilgiyi görmüyordu.

Microsoft'un resmi açıklamasında, Encarta'nın kapatılmasına neden olarak insanların günümüzde bilgiyi geçtiğimiz döneme göre çok daha farklı şekillerde yaratması ve çok farklı kanallardan tüketmesi gösterildi.

2009'un ilk dönemlerinde 5 bin kişiyi işten çıkaran Microsoft, yatırımcılarına kâr oranlarının önümüzdeki iki çeyrek boyunca düşebileceği konusunda uyarı yapmıştı. Firma Encarta yazılımının satışını ise Haziran ayı içinde durduracağını açıkladı.

Encarta'nın servis verdiği internet siteleri, 31 Ekim 2009 tarihinde hizmeti sonlandıracak. Japonya'ya özel servis veren site ise 31 Aralık 2009 tarihine kadar kullanılabilir olacak.